

Chambre des Représentants

SESSION 1966-1967.

22 MARS 1967.

PROPOSITION DE LOI

relative à la valorisation de la fonction publique.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA
COMMISSION DES AFFAIRES GÉNÉRALES
ET DE LA FONCTION PUBLIQUE (1),
PAR M. SCHYNS.

MESDAMES, MESSIEURS,

Au cours de l'examen de la proposition par la Commission, son auteur a développé brièvement la portée de celle-ci qui tend à valoriser la fonction publique et à régler équitablement le sort des agents de l'Etat, « porteurs d'un ou de plusieurs diplômes ou certificats de fin d'études d'enseignement supérieur ».

Un membre demande que les termes « diplômes ou certificats de fin d'études » soient compris dans le sens le plus large.

Un autre membre voudrait que ces avantages ne soient pas uniquement réservés aux agents de l'Etat, mais également au personnel des organismes paraétatiques.

Un commissaire estime que le principe « à travail égal, salaire égal » doit être respecté. Il importe plus de valoriser les fonctions que d'individualiser et de personnaliser dans

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Delforge.

A. — Membres : MM. Gilson, Henckens, Lindemans, Magnée, Posson, Saintraint, Schyns, Van Herreweghe, Van Mechelen. — Bary, Brouhon, Collart (M.), Gelders, Gruselin, Harmegnies, Simonet, Van Hoorick. — Defraigne, De Gent, Delforge, Mme Mabille-Leblanc, MM. Pede. — Wouters.

B. — Suppléants : MM. Devos (R.), Duerinck, Jaminet, Lefèvre, Parisi. — Baccus, Nyffels, Terwagne, Van Heupen. — Claes, Hannotte, Lerouge. — Wannyn.

Voir :

165 (1965-1966) :

— N° 1 : Proposition de loi.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1966-1967.

22 MAART 1967.

WETSVOORSTEL

betreffende de valorisatie van het openbaar ambt.

VERSLAG

NAMENS
DE COMMISSIE VOOR DE ALGEMENE ZAKEN
EN HET OPENBAAR AMBT (1),
UITGEBRACHT DOOR DE HEER SCHYNS.

DAMES EN HEREN,

Tijdens het onderzoek van dit voorstel door de Commissie heeft de indiener bondig uiteengezet dat het wetsvoorstel ertoe strekt het openbaar ambt te valoriseren en op billijke wijze het lot te regelen van de leden van het Rijkspersoneel « die houder zijn van één of meer eindexamen's of -getuigschriften van hoger onderwijs ».

Een lid verlangt dat de bewoordingen « eindexamen's of -getuigschriften van hoger onderwijs » zo ruim mogelijk worden opgevat.

Een ander lid wenst dat de bedoelde voordelen niet alleen aan de leden van het Rijkspersoneel, maar ook aan het personeel van de parastatale instellingen zouden worden toegekend.

Een lid is van oordeel dat het principe « gelijk werk, gelijk loon » dient geëerbiedigd te worden. Het is van groter belang het ambt te valoriseren dan de voor de leden van het

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Delforge.

A. — Leden : de heren Gilson, Henckens, Lindemans, Magnée, Posson, Saintraint, Schyns, Van Herreweghe, Van Mechelen. — Bary, Brouhon, Collart (M.), Gelders, Gruselin, Harmegnies, Simonet, Van Hoorick. — Defraigne, De Gent, Delforge, Mevr. Mabille-Leblanc, de heren Pede. — Wouters.

B. — Plaatsvervangers : de heren Devos (R.), Duerinck, Jaminet, Lefèvre, Parisi. — Baccus, Nyffels, Terwagne, Van Heupen. — Claes, Hannotte, Lerouge. — Wannyn.

Zie :

165 (1965-1966) :

— N° 1 : Wetsvoorstel.

une certaine mesure le système de rémunération des agents de l'Etat. C'est ainsi qu'il convient d'attribuer des fonctions supérieures aux agents les plus qualifiés et qui ont reçu la meilleure formation.

Le Ministre-Secrétaire d'Etat à la Fonction publique expose les raisons pour lesquelles il ne peut se rallier à la proposition :

1° Sur le plan juridique, ainsi que le membre l'a admis lui-même, le recours à la loi pour régler un point relatif au statut des agents de l'Etat constitue une innovation qui est en contradiction avec les principes qui ont prévalu jusqu'à présent.

La détermination du statut des agents de l'Etat, y compris le statut pécuniaire, est une des attributions du Pouvoir exécutif.

Dès lors, la question devrait éventuellement être réglée par arrêté royal et non par la loi.

2° Le Gouvernement ne pourrait envisager de limiter le bénéfice de la bonification aux seuls agents des ministères, à l'exclusion de ceux des corps spéciaux, des organismes paraétatiques et des pouvoirs subordonnés.

Cette limitation irait directement à l'encontre de la politique gouvernementale qui tend à harmoniser les rémunérations dans le secteur public.

3° La prise en considération des seuls diplômes visés par la loi sur la protection des titres d'enseignement supérieur susciterait de sérieuses difficultés, particulièrement en raison de l'exclusion de certains diplômes de l'enseignement technique supérieur (A1).

Si l'on s'engageait dans la voie indiquée, on serait finalement amené, de proche en proche, à attribuer une bonification à tous les agents qui ont terminé des études, quelle qu'en soit la nature, qui ne sont pas exigées de l'ensemble de leurs collègues.

La proposition introduirait donc une discrimination injustifiée entre les agents titulaires d'un même grade et exerçant une même fonction, selon qu'ils sont ou non universitaires.

A première vue, la « personnalisation » du système des rémunérations peut paraître séduisante. Elle apporterait cependant un bouleversement non seulement des règles pécuniaires qui régissent la situation des agents de l'Etat, mais également de la conception fondamentale de la fonction publique, selon laquelle l'Etat doit gérer son personnel sur la base d'un statut réglementaire, objectif et impersonnel.

En matière pécuniaire, le système en vigueur à la fonction publique est fondé sur la rémunération du grade. Tout grade étant situé dans la hiérarchie par référence aux conditions de nomination, lesquelles sont elles-mêmes fixées compte tenu des exigences de la fonction qui y correspond normalement, il est logique que tous les titulaires du même grade bénéficient de la même échelle de traitements.

Le Ministre estime que le véritable problème qui se pose pour les universitaires en fonction dans les administrations de l'Etat ne concerne pas leur traitement, mais le calcul de leur pension.

En effet, pour pouvoir prétendre à une pension complète au service desdites administrations, 45 années de services sont exigées. Il en résulte que les universitaires, qui ne peuvent généralement entrer en service qu'à l'âge de 25 ans, au plus tôt, ne bénéficient pas d'une pension complète; ils n'obtiennent en effet que 40/60es au lieu de 45/60es. Les agents du cadre, eux, peuvent atteindre le maximum de 45/60es.

Rijkspersoneel geldende wedderegelings op enigerlei wijze te individualiseren en te personaliseren. Hogere functies moeten worden vervuld door de bekwaamste ambtenaren die de beste opleiding hebben genoten.

De Minister-Staatssecretaris voor het Openbaar Ambt zet de redenen uiteen waarom hij met het voorstel niet kan instemmen :

1° Juridisch gezien is een wetgevend initiatief om een punt in verband met het statuut van het Rijkspersoneel te regelen een nieuwigheid, die in strijd is met de tot op heden gehuldigde principes, zoals de indiener van het voorstel zelf heeft toegegeven.

De vaststelling van het statuut van het Rijkspersoneel, inclusief het geldelijk statuut, behoort tot de bevoegdheid van de Uitvoerende Macht.

Het probleem zou dus eventueel bij koninklijk besluit en niet bij de wet dienen te worden geregeld.

2° Het is voor de Regering uitgesloten het voordeel van de bijslag alleen maar aan het personeel van de ministeries toe te kennen en niet aan het personeel van de bijzondere korpsen, de parastatale instellingen en de ondergeschikte besturen.

Een dergelijke beperking zou lijnrecht indruisen tegen het door de Regering gevoerde beleid, dat erop gericht is de bezoldigingen in de overheidssector te harmoniseren.

3° Indien alleen de diploma's bedoeld in de wet op de bescherming der titels van hoger onderwijs in aanmerking worden genomen, zullen ernstige moeilijkheden rijzen, inzonderheid wegens de uitsluiting van sommige diploma's van hoger technisch onderwijs (A1).

Mocht men de voorgestelde weg opgaan, dan zou men er uiteindelijk toe komen een bijslag toe te kennen aan alle ambtenaren die een studiecycclus — ongeacht de aard ervan — beëindigd hebben, welke niet van al hun collega's wordt geëist.

Het voorstel zou dus een onrechtvaardige discriminatie tweeebrengen tussen ambtenaren van dezelfde graad die een zelfde functie uitoefenen, naargelang zij al dan niet universitair zijn.

Op het eerste gezicht kan de « personalisatie » van de wedderegelings aanlokkelijk lijken. Zulks zou echter een omwenteling tweeebrengen, niet slechts in de wedderegelings voor de Rijkspersoneelsleden, maar ook in de fundamentele opvatting van het openbaar ambt, volgens welke de Staat zijn personeel moet beheren op basis van een reglementair, objectief en onpersoonlijk statuut.

Op het gebied van bezoldiging is het in het openbaar ambt van kracht zijnde systeem gebaseerd op de beloning van de graad. Daar elke graad in de hiërarchie gesitueerd is op grond van de benoemingsvoorwaarden, welke zelf vastgesteld zijn volgens de eisen van het ambt dat er normaliter aan beantwoordt, is het logisch dat al diegenen die dezelfde graad bekleden, ook dezelfde weddeschaal hebben.

Volgens de Minister heeft het probleem dat in verband met de in de Rijksbesturen werkzame universitairers rijst, in werkelijkheid geen betrekking op hun wedde, maar op de berekening van hun pensioen.

Immers, om aanspraak te hebben op een volledig pensioen in dienst van de genoemde besturen, is 45 jaar dienst vereist. Daaruit volgt dat de universitairers, die doorgaans eerst op 25-jarige leeftijd in dienst kunnen treden, geen volledig pensioen genieten; zij krijgen immers slechts 40/60 in plaats van 45/60. De langs het kader om opgeklimmen ambtenaren kunnen evenwel het maximum van 45/60 bereiken.

Le Ministre souhaite qu'une solution intervienne en cette matière et il a, à cet effet, pris contact avec le Vice-Premier Ministre et Ministre du Budget, qui a les pensions dans ses attributions.

La Commission se rallie au point de vue exposé par le Ministre et repousse à l'unanimité la proposition qui lui est soumise.

Le Rapporteur,
G. SCHYNS.

Le Président,
P. DELFORGE.

De Minister spreekt de wens uit dat in dezen een oplossing gevonden moge worden en hij heeft daartoe contact opgenomen met de Vice-Eerste Minister en Minister van Begroting, onder wie de pensioenen ressorteren.

De Commissie sluit zich aan bij het door de Minister bepleite standpunt en verwerpt eenparig het onderhavige voorstel.

De Verslaggever,
G. SCHYNS.

De Voorzitter,
P. DELFORGE.
